

BÖLÜM 19

ÖZOFAGUS CERRAHİSİNDE HEMŞİRELİK BAKIMI

Sibel TOK¹

ÖZET

Hemşirelik mesleğinin merkezini oluşturan insan, biyolojik-fizyolojik, psikolojik yönleri ile ailesi, grubu, ait olduğu toplum ve sosyal ilişkileri içinde bir bütündür ve bu bütünün sağlıklı kalabilmesi için karşılanması gereken sağlık bakım gereksinimleri vardır. Sağlık hizmetlerinde sunulan bakım süreçleri, hasta ve hasta yakınlarının sağlık durumlarını etkileyen birincil mekanizmalardır. Hemşireler, hastalık belirtilerini teşhis etmekte ve disiplinler arası ekip tarafından öngörülen hastalıkların tedavi süreçlerinde yer almaktadır. Özofagus cerrahi hastalıklarında da hemşireler, hastalıkların önlenmesinde ve hastaların tedavi süreçlerinde sağlık ekipleri arasındaki koordinasyon faaliyetlerinden birinci derece sorumludur. Özofagus cerrahi hastalıklarında hemşirelik bakımı, preoperatif, intraoperatif ve postoperatif dönem olmak üzere üç aşamada verilmektedir. Bu bölümde en sık gerçekleştirilen özofagus cerrahilerinde (akalazaya, özofagus tümörleri, gastroözefajial reflü hastalığı, özofagus varisleri, özofagus divertikülleri, özofageal hiatal herni hastalıklarında) preoperatif ve postoperatif hemşirelik bakımları ele alınacaktır.

¹ Öğr. Gör., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü Ameliyathane Hizmetleri Programı, sibel-tok@hotmail.com

Tümör ve Çevre dokulara Uygulanan Basınçla İlişkili Ağrı

- Her şift de hastanın sözel olmayan ağrı belirtilerinde ve hasta ağrısının olduğunu belirttiğinde ağrı skalası ile ağrı düzeyi değerlendirmelidir.
- Ağrın rahatlatılması için orderında bulunan ağrı kesici ilaçlar uygulanabilir.

Üzüntü/ hüzün

Kanser ağrı, solunum, beslenme ve boşaltım gibi sorunları gibi birçok semptomun yaşandığı, çaresizlik, belirsizlik ve umutsuzluk içeren, acı içinde ölümü çağrıştıran, suçluluk ve kaygı uyandıran, panik ve korku yaratan ciddi ve kronik bir hastalıktır (44). Kanser tanısı alan kişi, şaşkınlık, kararsızlık, öfke ve keder duyguları yaşar. Sadece hastayı değil, aile sürecinde bozulma, iş kayıpları, ekonomik sıkıntılara etki ederek ailesini ve yakınlarını da etkilemektedir.

Özofagus kanserine ilişkin kötü prognoz hasta ve ailelerin hastalığa verdiği tepkileri artıracaktır. Yapılan çalışmalarda, tedavinin her aşamasında hasta ve hasta yakınlarının duygusal etkilenme ve bunun sonucunda gelişen psikolojik bozukluklar tespit edilmiştir. Hastaların ve ailelerinin, hemşireler ve tüm sağlık çalışanları tarafından psikolojik yönden desteklenmeleri önemlidir, gerekirse ailelerin psikolojik yönden destek almaları yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

1. Zia K J, Heitkemper M, Upper gastrointestinal tract motility disorders in women, gastroparesis, and gastroesophageal reflux disease, 2016;45;239-251,
2. Akdemir N, Birol L, İç hastalıkları ve hemşirelik bakımı, 5. Baskı, Sistem Ofset, 2020; 814-820
3. Lewis S, Bucher L, Heitkemper M et al. Medical- srurgical nursing assessment and management of clinical problems 2017; 300- 349
4. Toru F, Hemşirelik uygulamalarının kilit noktası: bireyselleştirilmiş bakım, Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi 2020; 4(1): 46-59
5. Erdil F, Özhan Elbaş N, Cerrahi hastalıkları hemşireliği VI. Baskı, Aydoğdu Ofset, 2012; 456-464
6. Strader S L, Esophageal motor disorders: achalasia and esophageal spasm, J Am Acad Nurse Pract. 2001;13(11):502-7
7. Aliberti LC, Managing esophageal achalasia: medical and nursing implications, Gastroenterol Nurs. 1993;16(3):126-30.
8. Akyolcu N, Kanan N, Aksoy G, Cerrahi hemşireliği II, Nobel Tıp Kitapevleri, 2017;171- 189
9. Jones T L, Nursing Care Processes, Nurses Contributions to Quality Health Outcomes 2021; 157–176
10. Smith SL, Patients with esophageal achalasia: Keeping them safe, Nursing 2017;47(5):61-63.
11. Nurczyk K, Patti G M, Surgical management of achalasia, Ann Gastroenterol Surg. 2020; 4(4):343-351
12. Schlottmann F, Patti M, Esophageal achalasia: current diagnosis and treatment, Expert Rev Gastroenterol Hepatol, 2018;12(7):711-721

13. Nishizawa T, Suzuki H, Hiatal hernia, *Nihon Rinsho* 2016;74(8):1339-1342
14. Yu H, Han C, Xue J, Han Z, Xin H, Esophageal hiatal hernia: risk, diagnosis and management, *Expert Rev Gastroenterol Hepatol*, 2018;12(4):319-329
15. Jing L, Xiangrong C, Rongli M, et al., Nursing of 12 elderly patients with hiatal hernia complicated with a variety of basic diseases, *Journal of Clinical Medicine in Practice* 2014;(14): 28-30.
16. Lopes A E, Pompeo D A, Canini S et al. Nursing diagnoses of patients in the preoperative period of esophageal surgery, *Rev Latino-am Enfermagem* 2009;17(1):66-73
17. Chen T, Perioperative nursing of elderly patients undergoing esophageal hiatal hernia with laparoscope, *Modern Clinical Nursing* 2015;(6): 33-36.
18. Yıldız Fındık Ü, Ünver S, Eyi S, Gastrointestinal sistemin cerrahi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, *Nobel Kitabevi*, 2019; (2); 20-42
19. Tunçbilek Z, Sindirim Sisteminin Cerrahi Hastalıklarında Hemşirelik Bakımı, Özhan Elbaş (Ed.) *Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği*, Güneş Tıp Kitabevi 2016;200- 201
20. Watson T, Moritz T, Sliding Hernia, *StatPearls [Internet]* 2022
21. Gutschow C, Update Esophageal Diverticula, *Ther Umsch* 2022;79(3-4):141-144
22. Yam J, Baldwin D, Ahmad S, Esophageal Diverticula, *StatPearls Publishing*, 2022
23. Madick RN S, Perioperative Care of the Patient with Zenker's Diverticulum, *AORN Journal* 2001;73; 902-913
24. Sen S, Seyman Canbolat C, Konstantinou M et al., Nursing approach to Zenker's diverticulum surgery patient, *International Surgery Journal* 2017;4(2):784-788
25. Carrere N, Pradere B, Esophageal diverticula, *J Chir (Paris)* 2004;141(2):85-92.
26. Baker M E, Zuccaro G, Achkar J et al., Esophageal diverticula: patient assessment, *Semin Thorac Cardiovasc Surg.* 1999;11(4):326-36.
27. Kovacs T, Jensen D, Varices: Esophageal, Gastric, and Rectal, *Clin Liver Dis* 2019 ;23(4):625-642.
28. Seo S Y, Prevention and management of gastroesophageal varices, *Clin Mol Hepatol*, 2018 ;24(1):20-42.
29. Shahin E S, Aly A A, Qalawa A A A, Satisfaction of esophageal varices patients regarding quality of nursing care and associated factors, *International Journal of Novel Research in Healthcare and Nursing* 2022; 7:27-35
30. Ru A G, Athuldec T, Sarika M L, Nursing Care in Esophageal Varices, *Asian J. Nursing Education and Research.* 2019; 9(2):273-277.
31. Chen J, Brady P, Gastroesophageal Reflux Disease: Pathophysiology, Diagnosis, and Treatment, *Gastroenterol Nurs* 2019;42(1):20-28.
32. Kellerman R, Kintanar T, Gastroesophageal Reflux Disease, *Prim Care* 2017; 44(4): 561-573
33. Kim O, Jang H J, Kim S et al., Gastroesophageal reflux disease and its related factors among women of reproductive age: Korea Nurses' Health Study, *BMC Public Health* 2018; 18 (1):1133
34. Chen J, Brady P, Gastroesophageal Reflux Disease Pathophysiology, Diagnosis, and Treatment, *Gastroenterology Nursing*: 2019; 42: 20-28
35. Comisso A, Lifestyle Modifications in Adults and Older Adults With Chronic Gastroesophageal Reflux Disease (GERD), *Critical Care Nursing Quarterly*: 2019;42 (1):64-74
36. Redmond M, Perianesthesia care of the patient with gastroesophageal reflux disease, *Journal of PeriAnesthesia Nursing* 2003;18(5):335-347
37. Akyüz N, Çavdar İ, Sindirim sisteminin cerrahi hastalıkları ve bakımı İç: akyolcu N, Kanna N, Aksoy G, ed. *Cerrahi Hemşireliği II İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi*, 2018;155- 244
38. Short M K, Burgerler G K, Fry V T, Esophageal Cancer, *Am Fam Physician*, 2017;95(1):22-28.
39. Kato H, Nakajima M, Treatments for esophageal cancer: a review, *Gen Thorac Cardiovasc Surg* 2013;61(6):330-5.
40. Riccardi D, Allen K, Nutritional Management of Patients with Esophageal and Esophago-gastric Junction Cancer: Several strategies can be incorporated to preserve or restore nutritional status of malnourished patients during management of esophageal cancer, *Cancer*

- Control, 1999;6(1):64-72.
41. Qui Y, You J, Wang K, et al., Effect of whole-course nutrition management on patients with esophageal cancer undergoing concurrent chemoradiotherapy: A randomized control trial, *Nutrition*, 2020;69:110558
 42. Chevally M, Jung M, Chon S, et al., Esophageal cancer surgery: review of complications and their management, *Annals of the New York Academy of Sciences* Volume 1482, Issue 1 p. 146-162
 43. Shiozaki A, Fujiwara H, Okamura H, et al., Risk factors for postoperative respiratory complications following esophageal cancer resection, Published online on: February 1, 2012, Pages: 907-912
 44. Yıldırım Y, Fadiloğlu Ç, Palyatif bakım semptom yönetimi ve yaşam sonu bakım, 2012: 81-127
 45. Aceto P, Congedo E, Cardone A et al, Postoperative management of elective esophagectomy for cancer, 2005; 30: 289-94